

Nr 42.

Av herr **Jonsson** i Skutskär, *angående viss ändring av 16 § militärsättningsförordningen.*

Plåtslagaren Erik Gunnar Leijström ådrog sig under militärtjänstgöring år 1944 skada i högra knäet. Genom beslut den 27/3 1945 tillerkändes han på grund härav från riksförsäkringsanstalten sjukpenning enligt 1927 års militärsättningsförordning för tiden 8/2—11/2 1945 jämte dyrtidstillägg med belopp motsvarande förlust av arbetsförmågan. Genom beslut den 6/4 1945 fann riksförsäkringsanstalten Leijström emellertid icke vara berättigad till ersättning för tid efter den 11/2 1945, enär skadan icke kunde anses medföra sådan nedsättning av hans arbetsförmåga, att ersättning kunde utgå.

Sedermera meddelade Leijström i skrivelse, som inkom till riksförsäkringsanstalten den 28/8 1946, att han på grund av knäskadan vårdats å akademiska sjukhuset i Uppsala under tiden 24/7—3/8 1946. Härunder hade han genomgått operation samt ordinerats vila i hemmet till den 3/9 1946. Vederbörande läkare å sjukhuset hade vid hans utskrivning förklarat, att fallet skulle genom sjukhusets försorg anmälas till anstalten. Med anledning av Leijströms skrivelse infordrade riksförsäkringsanstalten läkarintyg, vilket utvisade, att Leijström på grund av knäskadan varit arbetsoförmögen under tiden 24/7—17/9 1946 och att hans arbetsförmåga därefter komme att vara nedsatt till hälften under åtminstone 2 veckor.

Genom beslut den 1/10 1946 tillerkände riksförsäkringsanstalten — med jämkning av sitt beslut i ärendet den 6/4 1945 — Leijström sjukpenning jämte vissa tillägg för tiden 28/8—17/9 1946 med belopp, motsvarande förlust av arbetsförmågan, och för tiden 18/9—28/9 1946 med belopp, motsvarande nedsättning av arbetsoförmågan med hälften. Beslutet grundar sig på 16 § 2 stycket i 1927 års militärsättningsförordning, som stadgar: »Inträder, sedan ersättning till den skadade blivit av riksförsäkringsanstalten bestämd, väsentlig förändring i de förhållanden, vilka voro avgörande för ersättningens bestämmande, må jämkning i ersättningen äga rum. Sådan jämkning må dock ej avse ersättning, som belöper å tiden före den dag, då ansökan därom gjorts, eller, där jämkningen utan ansökan beslutats av riksförsäkringsanstalten, före dagen för beslutet.»

I skrivelse till riksförsäkringsanstalten den 7/10 1946 framhöll Leijström, att han varit sjukskriven från och med den 20/7 1946, och anhöll om ersättning jämväl för tiden 20/7—27/8. Med anledning härav meddelade anstalten honom den 18 i samma månad, att, *enär hans ansökan icke inkommit till anstalten förrän den 28/8 1946, ersättning på grund av nämnda stadgande icke kunde utgivas för tid före sistnämnda dag.*

Leijström anförde besvär hos kungl. försäkringsrådet över riksförsäkringsanstaltens beslut den 1/10 och den 18/10 1946. I besvären uppgav Leijström, att han under sjukhusvistelsen för tvenne läkare omtalat, att hans besvär troligen härledde sig från en under militärtjänstgöring ådragen skada i knäet. Han hade därvid även hemställt, att sagda läkare måtte ombesörja anmälan och intyg till riksförsäkringsanstalten, vilket dessa tydligen underlåtit. Besvären äro för närvarande under prövning i försäkringsrådet.

Jämkningsbestämmelserna i 16 § i militärsättningsförordningen hava enligt vad jag erfarit på senare tid i ett flertal fall av riksförsäkringsanstalten tillämpats på samma sätt som i nu ifrågakvarande fall. Riksförsäkringsanstaltens beslut i flera dylika ärenden hava även hänskjutits till försäkringsrådet, som fastställt anstaltens beslut.

Bestämmelserna, sådana de för närvarande äro utformade, medföra, att ersättningstagare icke kan komma i åtnjutande av den ersättning (eller förhöjning av ersättning), som en inträdd försämring av hans hälsotillstånd i och för sig kan göra honom berättigad till, förrän från och med den dag ansökan om jämkning gjorts hos riksförsäkringsanstalten. I fallet Leijström måste det anses styrkt att han varit i god tro om att vederbörande läkare gjort anmälan till riksförsäkringsanstalten. — Stundom kan en inträdd försämring vara så svår och plötslig, att ersättningstagaren blir urständsat att genast göra erforderlig anmälan. Åtminstone då förhållandena äro sådana eller likartade, synes det obilligt, att ersättningstagaren vägras ersättning eller åtminstone går förlustig den högre ersättning, som han borde vara berättigad till för tid före jämningsansökningen.

Socialvårdskommittén, som har till uppgift att verkställa översyn av bland annat 1927 års militärsättningsförordning, torde väl i sinom tid komma att framlägga förslag till ändringar i sagda förordning, därvid även jämningsbestämmelserna torde komma att beaktas. Då man emellertid icke för närvarande vet, när kommitténs berörda arbete kan vara slutfört, kan det ifrågasättas, om icke jämningsbestämmelserna snarast möjligt böra göras till föremål för särskild granskning. Om de därvid icke kunde anses böra helt utgå, synas de likväl böra omarbetas så, att obillighet vid deras tillämpning icke behöver förekomma. Något hinder för en omarbetning av en paragraf i militärsättningsförordningen kan väl icke anses föreligga, då riksdagen så sent som 1946 uteslöt § 22 i förordningen.

Med stöd av vad jag sålunda anfört tillåter jag mig hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om sådan ändring av 16 § militärsättningsförordningen, att ersättning utgår för hela den tid den skadade av läkare varit sjukskriven, och ej som nu från den tid »då ansökan därom gjorts.»

Stockholm den 16 januari 1947.

Einar Jonsson,
Skutskär.
